

ОЦІНКА ФУНКЦІОНУВАННЯ АПАРАТУ УПРАВЛІННЯ АТП

*Куцакон Є.С., здобувач вищої освіти,
irina7vf@gmail.com*

*Бурчакова В.С., здобувач вищої освіти,
burchacovaviktoria2018@gmail.com*

*Здихальський В.А., здобувач вищої освіти
zdyhalskyu@gmail.com*

*Науковий керівник: Федотова І. В., д.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

В умовах сучасної ринкової економіки, ефективна діяльність будь-якого підприємства значною мірою залежить від персоналу підприємства, зокрема апарату управління. Проблеми в організації і побудові апарату управління виявляються в тому, що мають місце застарілі підходи в його побудові (відсутні в структурі управління нові служби і відділи), спостерігається низький рівень автоматизації обробки технічної і економічної інформації, відсутня чітка схема документообігу на підприємствах та інше. Вся організаційно-управлінська діяльність, і насамперед мотиваційна, у сукупності спрямована на активізацію усіх внутрішніх ресурсів працівників і їх максимально ефективно використання. Удосконалення системи управління не тільки призводить до зростання продуктивності праці управлінського персоналу, а й сприяє кращій організації та зростанню результативності праці всіх працівників підприємства, зростанню виробництва, скороченню простоїв людей, техніки, крім того, зростає дисципліна праці, покращуються умови, за яких людина у повній мірі може розвивати свої здібності.

Поняття ефективності управління організацією в умовах невизначеності та конкурентності пов'язане зі ступенем реалізації її потенційних можливостей. Безпосередньо на результативність управлінських процесів впливає здатність системи управління найефективніше використовувати свої потенційні можливості. Тому пошук шляхів оптимальності функціонування апарату управління одна із важливих і актуальних наукових задач. Вирішенням цих проблем займалися багато вчених-управлінців. Таким чином, актуальність дослідження проблем, пов'язаних із оптимізацією процесу управління персоналом на сьогодні важко перебільшити.

Об'єктивна оцінка роботи апарату управління дозволить виявити “вузькі місця” і недоліки в роботі апарату управління, істотно знизити затрати на його утримання, а також підвищити ефективність роботи.

В даний час у практичній діяльності виробничо-господарських організацій оцінка роботи апарату управління здійснюється переважно за показниками, що директивно задаються, при цьому плановані показники розподіляються між різними організаційними блоками апарату управління часто без урахування спеціалізації підрозділів, виконуваних ними функцій та їх повноважень. У науковій літературі сформульовано основні теоретичні положення щодо оцінки ефективності управління. Однак, запропоновані різними авторами [1-5] методи не дають змоги комплексно оцінити роботу апарату управління АТП, оскільки більшість з них надто трудомісткі, спостерігається суб'єктивність в оцінках, немає різнобічності оцінки роботи персоналу. Крім того методичні рекомендації науковців більше орієнтовані на оцінку ефективності діяльності працівників апарату управління або ефективності організаційних заходів та технічного оснащення апарату управління. Водночас питання оцінки ефективності функціонування апарату управління досліджено недостатньо. Отже важливою задачею на АТП є оцінка роботи апарату управління за допомогою методу, який дозволить отримати єдину комплексну, об'єктивну оцінку при використанні різних показників. Основою рішення даної задачі є використання методу радара, який дасть можливість охарактеризувати вибрані показники і визначити рівень роботи апарату управління АТП.

Використовуючи системний підхід і логічний аналіз, пропонується виділити показники оцінки функціонування апарату управління в чотири групи:

1. Показники, що характеризують рівень організації апарату управління.
2. Показники, що характеризують кількісний і якісний склад кадрів апарату управління.
3. Показники технічного і інформаційного забезпечення апарату управління.
4. Показники, що характеризують ефективність і економічність роботи апарату управління.

За допомогою проведеного експертного опитування визначено і обрано з кожної групи по декілька показників за ступенем їх значущості. Вибране коло показників використане в якості вихідної

бази по застосуванню метода радара, який характеризує набір коефіцієнтів (дванадцять найбільш значущих показників по три з кожної групи).

На основі обробленої інформації оцінка роботи апарату управління буде проводитися з використанням метода радара. За допомогою побудованого радара, зіставляється фактична та нормативна площі радара, розраховується інтегральний показник роботи апарату управління підприємства. Радари оцінки будуються за ряд років та результати порівнюються між собою.

Цей метод дозволяє узагальнити інформацію і зробити висновки щодо ефективності роботи апарату управління на даному підприємстві, а також запропонувати заходи щодо підвищення інтегрального показника, тобто заходи щодо покращення роботи апарату управління. Внаслідок вдосконалення системи управління підприємства досягається економічний та соціальний ефект: збільшується обсяг та підвищується ефективність виробництва, забезпечується ритмічна робота підприємств, досягається економія праці, підвищується якість продукції, збільшується задоволеність від роботи, скорочується плинність кадрів.

Запропонована методика дає можливість порівняльної, прогнозної оцінки роботи апарату управління АТП, а також допомагає визначити, які показники необхідно покращити. Перевагами є: наочність, що дозволяє вже по формі радара визначити в чому той чи інший показник переважає чи поступається іншим. Методика дозволяє контролювати роботу апарату управління і підтримувати необхідний рівень його роботи.

Література.

1. Гришина В.В. Наукові підходи щодо оцінки управлінської діяльності персоналу. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Економіка.* 2018. № 11. С. 80-85.
2. Дяків О.П., Островерхов В.М. Управління персоналом: навчально-методичний посібник (2 вид., переробл. і доповнено). Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 288 с.
3. Подольчак Н. Ю. Проблеми оцінювання та регулювання соціально – економічної ефективності систем менеджменту машинобудівних підприємств: монографія. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2010. 340 с.
4. Тимошенко М.М. Оцінка ефективності діяльності працівників апарату управління в організаціях. *ЕКОНОМІКА АПК.* 2009. №10. С. 41-44.
5. Ястремська О.М. Організаційне забезпечення якості трудової діяльності керівників промислових підприємств: монографія. Харків: ХНЕУ, 2009. 328 с.